

MENDELOVA 131, 256 01 BENEŠOV

PREVENTIVNÍ PROGRAM ŠKOLY

školní rok 2023 / 2024

Mgr. Radka Šedivá

metodik prevence pro maturitní obory

Mgr. Helena Otradovcová

metodik prevence pro učňovské obory

OBSAH

1. CHARAKTERISTIKA ŠKOLY	3
2. SLOŽENÍ ŠKOLNÍ VÝCHOVNÉ KOMISE.....	6
3. CÍLE PREVENTIVNÍHO PROGRAMU	7
4. ČINNOSTI NUTNÉ K DOSAŽENÍ CÍLE	9
5. PREVENTIVNÍ PROGRAM.....	11
I. Seznámení ředitele školy s programem.....	11
II. Seznámit kolegy s filozofií programu a zaangažovat je do jeho realizace	11
III. Zajistit průběžnou spolupráci s výchovným poradcem.....	11
IV. Aktivita pro žáky	11
V. Metodické pomůcky, informace, kontakty.....	13
VI. Aktivita pro rodiče	13
VII. Spolupráce s ostatními odborníky	14
VIII. Volný čas, státní správa, místní samospráva	14
IX. Propagace	15
X. Evidence a efektivita.....	15
6. ZDROJE PREVENTIVNÍHO A KRIZOVÉHO PLÁNU	16
Příloha PP č. 1: Program proti šikanování	17
Příloha PP č. 2: Pravidla prevence vzniku problémových situací týkajících se žáků s PAS.....	20
Příloha PP č. 3: Systém organizace a řízení primární prevence rizikového chování u žáků	22
Příloha PP č. 4: Krizový plán školy 2023 /2024.....	25
Příloha PP č. 5: Seznam použitých zkratk	33

1. CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

- státní škola
 - čtyřleté, denní studium, ukončené maturitní zkouškou
 - tříleté učební obory
 - vyšší odborná škola
- celkový počet žáků a studentů ve školním roce 2023 / 2024 : 559
 - z toho je na SŠ a UO – 519 žáků (denní forma studia)
 - na VOŠ – Veterinární asistent – 24 studentů (tříleté denní studium)
 - - Zemědělské podnikání (denní 13 a dálková forma studia 3 studentů)

1) SOŠ - STUDIJNÍ OBORY	ŠVP
Agropodnikání:	Podnikání v precizním zemědělství
	Mechanizace v precizním zemědělství
	Chov koní a jezdeckví
Zahradnictví:	Tvorba a údržba zeleně
Veterinářství	Veterinární technik
	Pet specialista
Přírodovědné lyceum	Věda a výzkum
2) UČEBNÍ OBORY	ŠVP
	Zemědělec – farmář 41-51-H/01
	Jezdec a chovatel koní 41-53-H/02
	Zahradník 41-52-H/01
3) VOŠ	
Zemědělské podnikání	41-31-N/06 tříleté denní nebo čtyřleté kombinované
Veterinární asistent	43-31-N/03 tříleté denní studium

Vyšší odborná a střední zemědělská škola v Benešově má dlouholetou tradici. Od svého založení v roce 1895 prošla řadou změn, které se vždy snažily reflektovat současné potřeby a nároky společnosti. Přesto hlavním cílem školy vždy zůstává těsné propojení teorie s praxí. Proto obě formy výuky probíhají na několika pracovištích. Praxi vykonávají žáci nejen na školním hospodářství v Pomněnicích, ale i v dalších partnerských podnicích.

Na praxi se studenti učí nejen samostatnosti a odpovědnosti, ale zároveň získávají kladný vztah k práci. Tím jsou vybaveni do budoucího života, ať už se stanou čímkoli.

Škola se nachází nedaleko Prahy ve městě o populaci cca 17 500 obyvatel. Žáci a studenti pocházejí z různých prostředí. Většina z nich je z okolních vesnic, kde rodiče, popřípadě příbuzní, mají nějakou farmu. Tito žáci nejčastěji studují obory zaměřené na agropodnikání a svou mentalitou se velmi odlišují od těch, kteří přicházejí z Prahy či jiných větších měst.

Pokud mají žáci špatné spojení, mohou využít ubytování na Domově mládeže, který se nachází v areálu školy. Součástí areálu školy je školní jídelna, sportovní hala Bios a v neposlední řadě i botanická zahrada se skleníky, kde v současnosti probíhá rozsáhlá výsadba. Zde vykonávají žáci praxi a mohou zde i ve volných chvílích v příjemném prostředí usednout na lavičky.

Podle průzkumu se ukázalo, že na škole je stále velké množství kuřáků, ale i uživatelů nikotinových sáček a vaporizérů. Proto je naše všeobecná i selektivní primární prevence více zaměřena tímto směrem. Snažíme se žákům pomocí besed a přednášek ukázat všechna rizika spojená s tímto problémem. Indikovaná primární prevence se pak zaměřuje přímo na ty jedince, u kterých se vyskytly projevy rizikového chování (poruchy příjmu potravy, sebepoškozování).

Dalším velkým problémem u žáků této školy je nesoulad třídního kolektivu, který bývá tvořen směsicí několika oborů. Velmi časté jsou rovněž problémy v rodině. Rodiče jsou rozvedení, mají vážnou nemoc v rodině, jsou alkoholici, „feťáci“, či pocházejí z nízkopříjmových skupin s vyšším počtem sourozenců či výrazně mladších, o které se musejí starat jako o vlastní děti... Problémy bývají i v partnerských vztazích. Z toho pro nás i na letošní rok vyplývá důležitý úkol – zaměřit se na výše popsané problémy. Besedovat na popsaná témata a snažit se jednotlivcům pomoci mj. i při třídnických hodinách.

Riziková místa příhodná k rozvoji nepřijatelného chování a jednání se nacházejí ve společných šatnách, které jsou umístěny ve sklepení školy, dále na internátu a na parkovišti pod školním areálem, kde dochází ke kouření cigaret a občasným potyčkám. Pro tato místa jsou určeny pedagogické dozory, které se snaží předcházet rizikovým situacím. Nicméně mimo areál pravomoc školy legislativně končí.

Spolupráce:

K tomu, aby tento program dobře fungoval, je nutná vzájemná spolupráce nejen ředitelky školy - výchovného poradce - speciálního pedagoga - metodika prevence - školního psychologa (tzn. všech členů školního poradenského centra), ale i ostatních pedagogů a samozřejmě také spolupráce rodičů. Dále spolupracujeme s PPP - Benešov, s centrem primární prevence Magdaléna o.p.s., NZDM Benešov, s PPP manželů Kašparových a s Policí ČR – Benešov a některými dalšími organizacemi.

Kam se obrátit s problémem?

- Třídní učitel(ka)
- Metodik prevence (Mgr. Radka Šedivá – pro maturitní obory, Mgr. Helena Otradvocová – pro učňovské obory)
- Výchovný poradce (Ing. Pavel Říčan – pro SŠ i UO)
- Školní psycholog (Mgr. Jana Stavová)
- Speciální pedagog (Mgr. Marika Dirbáková)
- Ředitelka školy (PaedDr. Bc. Ivana Dobešová)
- Zástupci ředitelky školy (Ing. Marta Vavrousová, Mgr. Oldřich Sládek, Ing. Eva Nápravníková, Ing. Tomáš Čeněk MBA, Dis., Ing. Monika Brožová, Ing. Veronika Zikmundová)

2. SLOŽENÍ ŠKOLNÍ VÝCHOVNÉ KOMISE

- Ředitelka školy PaedDr. Bc. Ivana Dobešová
- Zástupci ředitelky školy Mgr. Oldřich Sládek
- Metodik prevence (Mgr. Radka Šedivá, Mgr. Helena Otradovcová)
- Výchovní poradce (Ing. Pavel Říčan)
- Speciální pedagog (Mgr. Marika Dirbáková a školní psycholog (Mgr. Jana Stavová)

Dále je k dispozici žákům i rodičům:

Školní psycholog: Mgr. Jana Stavová (j.stavova@zemsbn.cz)

Konzultační hodiny: každé úterý a čtvrtek nebo kdykoliv po dohodě

Pracovna: areál školy – hala BIOS (ŠPC – Školní poradenské centrum)

Speciální pedagog: Mgr. Marika Dirbáková (m.dirbakova@zemsbn.cz)

Konzultační hodiny: kdykoliv po dohodě (telefonicky nebo mailem)

Pracovna: areál školy – hala BIOS (ŠPC – Školní poradenské centrum)

Výchovní poradce pro SŠ i UO: Ing. Pavel Říčan (p. rican@zemsbn.cz)

Konzultační hodiny: po vzájemné dohodě

Pracovna: kabinet PRO

Metodik prevence pro SŠ: Mgr. Radka Šedivá (r.sediva@zemsbn.cz)

Konzultační hodiny: pátek 10:00 -12:00 hodin nebo kdykoliv po dohodě

Pracovna: kabinet CHEMIE

Metodik prevence pro UO: Mgr. Helena Otradovcová (h.otradovcova@zemsbn.cz)

Konzultační hodiny: kdykoliv po dohodě

Pracovna: kabinet CHEMIE

3. CÍLE PREVENTIVNÍHO PROGRAMU

Obecný cíl preventivního programu

Vedle rodiny je škola dalším důležitým místem, kde lze přímo působit na osobnost žáka a utvářet jeho názor na sebe i na okolní svět. Škola by tedy měla nejen vzdělávat, ale také vychovávat.

Díky programům primární prevence by měl každý být schopen rozpoznat nežádoucí rizikové chování, ale i na ně poukázat a popřípadě adekvátně řešit. Samozřejmě také musí vědět, kde hledat kompetentní pomoc, pokud je třeba. Proto je naším velkým úkolem zlepšit informovanost nejen žáků, ale i rodičů, ostatních pedagogů a pracovníků školy.

Dalším bodem programu je výchova ke zdravému způsobu života. Takový styl zahrnuje fyzickou, psychickou a sociální pohodu. Proto se snažíme zajistit takové prostředí, které svými společenskými i volnočasovými aktivitami podporuje a rozvíjí osobnostní dovednosti žáka či studenta, které může dále využít v běžném životě, ale i v budoucím povolání a v mezilidských vztazích.

Závěrem lze říci, že chceme vytvořit takového jedince, který bude umět problémy nejen pojmenovat, ale i jim čelit, bude mít kladný vztah k sobě i k ostatním lidem a bude vědět, jak pečovat o své zdraví.

Stručně řečeno – náš hlavní cíl - zvýšit odolnost žáků vůči rizikovému chování.

Dílčí cíle preventivního programu

1. Krátkodobé cíle:

- Představit nově příchozím žákům a učitelům fungování ŠPC, ujasnit roli ŠMP a vypracovat komunikační systém na škole pro svou práci.
- Společně se všemi členy školního poradenského centra vytvořit nástěnku.
- Informovat o kompetencích jednotlivých členů školního poradenského centra
- Seznámit pedagogy s PP a s krizovým plánem.

2. Střednědobé cíle

- Zajistit větší spolupráci ŠMP a třídních učitelů
- Podpořit vzájemné supervize
- Detailně rozpracovat preventivní aktivity s pedagogy, kteří je konají v rámci výuky

3. Dlouhodobé cíle vzhledem k cílovým skupinám:

Žáci:

- Vytváření pozitivní atmosféry ve škole i ve třídních skupinách, atmosféry vzájemného respektu, bezpečí a udržování kázně.
- Výchova ke zdravému životnímu stylu. Podněcování žáků k pravidelným sportovním a zájmovým činnostem.
- Podpora žáků v jejich nápadech, potřebách a tvořivosti. Podpora talentovaných žáků.
- Podpora sociálních dovedností žák – umění týmové práce, řešení konfliktů, otevřená komunikace, odolávání tlaku vrstevnické skupiny apod.
- Formování postojů k sociálně nežádoucímu a rizikovému chování a podpora již zformovaných zdravých postojů.
- Předcházet užívání návykových látek, včetně alkoholu a tabáku.

Učitelé:

- Spolupráce při tvorbě a realizaci preventivního programu
- Další vzdělávání učitelů v oblasti prevence

Rodiče:

- Prohloubení spolupráce a zlepšení komunikace školy s rodiči

4. ČINNOSTI NUTNÉ K DOSAŽENÍ CÍLE

Výchova

Výchovné působení na studenty během vyučování a veškeré školní činnosti.

Osobní příklad

Rozhodujícím prvkem úspěšnosti preventivního působení jsou pedagogové, kteří svou erudicí i svými životními a morálními postoji reprezentují hodnoty potřebné při výchově studentů k pozitivním životním postojům, ke zdravému životnímu stylu.

Výuka

Výuka je nejdůležitějším prostředkem, jak dosáhnout cílů vytýčených v jednotlivých bodech Preventivního programu. Školní vzdělávací program je sestaven tak, aby obsahoval všechna uvedená témata primární prevence a tím bylo zajištěno, že je žáci absolvují v rámci normální výuky nebo pravidelných školních aktivit jako jsou projektové dny, exkurze, besedy, výjezdové akce atp. Některá témata se probírají opakovaně a ve více předmětech. Studenti tak mají možnost seznámit se s toutéž problematikou z různých úhlů pohledu a v různých souvislostech. To přispívá k upevnění získaných kompetencí.

Ostatní formy:

Ostatní formy preventivní činnosti jsou následující: preventivní programy, sportovní programy, kulturní programy, videodokumenty, studovna, knihovna atp.

Monitoring během přestávek a volných hodin – během přestávek je zaveden systém dozoru na chodbách, na dvoře a v jídelně. Dozírající pedagog kontroluje bezpečnost žáků a současně monitoruje situaci ve škole.

Specifická primární prevence – aktivity a programy, které jsou zaměřeny specificky na předcházení a omezování výskytu jednotlivých forem rizikového chování žáků. Jedná se o:

- a) všeobecnou prevenci, která je zaměřena na širší populaci, aniž by byl dříve zjišťován rozsah problému nebo rizika,
- b) selektivní prevenci, která je zaměřena na žáky, u nichž lze předpokládat zvýšený výskyt rizikového chování,
- c) indikovanou prevenci, která je zaměřena na jednotlivce a skupiny, u nichž byl zaznamenán vyšší výskyt rizikových faktorů v oblasti chování, problematických vztahů v rodině, ve škole nebo s vrstevníky.

Nespecifická primární prevence – veškeré aktivity podporující zdravý životní styl a osvojování pozitivního sociálního chování prostřednictvím smysluplného využívání a organizace volného času, například zájmové, sportovní a volnočasové aktivity a jiné programy, které vedou k dodržování určitých společenských pravidel, zdravého rozvoje osobnosti, k odpovědnosti za sebe a své jednání. Tento typ prevence je významný v kontextu aplikace různých efektivních a vyhodnotitelných specifických programů.

5. PREVENTIVNÍ PROGRAM

ŠKOLA: VOŠ a SZeŠ Benešov	šk. rok: 2023/2024
---------------------------	--------------------

Garant programu (lektor): ŠMP pro SŠ - Mgr. Radka Šedivá ŠMP pro UO – Mgr. Helena Otradovcová
--

I. Seznámení ředitele školy s programem

(dohodnout základní pravidla realizace programu)

Plán	Proběhlo	Hodnocení
9/2023	Ano	zařazeno do celoročního plánu

II. Seznámit kolegy s filozofií programu a zaangažovat je do jeho realizace

Plán	Proběhlo	Hodnocení
10/2023	průběžně	Průběžně na pravidelných měsíčních poradách i individuálně

III. Zajistit průběžnou spolupráci s výchovným poradcem

Plán	Proběhlo	Hodnocení
každý měsíc	průběžně	průběžná spolupráce celého týmu ŠPC

IV. Aktivity pro žáky

A. Tematické bloky s dětmi

Téma	třída	Lektor	Plán	Proběhlo
Šikana	Pedagogický sbor	Metodik prevence, výchovný poradce, Speciální pedagog	po celý šk. rok	
Drogy + AIDS	celá škola	vyučující BIO, CHE a OBN	v rámci vyučování	

Drogy - CD rom	celá škola	Studijní a informační centrum	po celý šk. rok	
Šikana, drogy, AIDS, alkohol, sebevědomí, nevěra, rozvod, problémy s partnerem	celá škola	Nástěnka	V průběhu šk. roku	
Sociálně psychologické hry a dotazníky	2., 3. a 4. ročníky	Metodik prevence + výchovný poradce + vyučující OBN	12/2023 04/2024	
Adaptační kurz	1. ročníky	Třídní učitelé, metodik prevence, speciální pedagog výchovný poradce	09/2023	5.9 - 8.9. 2023
Příprava adaptačního kurzu pro studenty 1. ročníků školního roku 2024/2025 - kurz bude zaměřený na zdravý životní styl, na primární prevenci a na adaptaci žáků v novém prostředí - podat žádost o grant na přednášky týkající se primární prevence – Dotace z MŠMT Připravovat pravidelná setkání studentů s vedením školy.				

B. Jednorázové akce

Téma	Třída	Lektor	Plán	Proběhlo
Dotazníky – situace v rodině, zkušenost s drogou	1. ročník	Mgr. Šedivá Mgr. Otradovcová	11/2023 05/2024	
Návštěva Magdalena s r. o.	2. ročník		04/2024	
Návštěva NZDM	1. ročník	Ing. Říčan	04/2024	
Úřad práce	4. ročník 3. VOŠ	pracovník ÚP Benešov	04/2024	
Policie České republiky	1.ročník 2.ročník	Bc. Koubová	03/2024 04/2024	
Dotazník - KLIMA TŘÍDY	1. - 4. ročník	Ing. Říčan	05/2024	
Návykové látky – přednáška, způsoby komunikace, postoje, cíle, ... Právní vědomí	1.ročník 2.ročník 3. ročník	PaedDr. Kašparová JUDr. Kašpar	09/2023 01/2024 02/2024	proběhlo

C. Stanovení konzultačních hodin pro setkání dětí s metodiky prevence

Čas	Místnost
1. Pátek: 10,00 – 12,00 hod. nebo kdykoliv po dohodě	kabinet CHE / Mgr. Radka Šedivá
2. kdykoliv po dohodě	kabinet CHE / Mgr. Helena Otradovcová

V. Metodické pomůcky, informace, kontakty

A. Vytvoření knihovny, videotéky, fonotéky a propagačního materiálu pro potřeby metodika prevence a ostatních pedagogů

Zřízeno	Místo
Průběžně	U metodika prevence
Průběžně	U výchovného poradce
Průběžně	Studijní a informační centrum
Průběžně	Nástěnky, ŠPC

B. Shromáždění všech dostupných informací o institucích, organizacích a odbornících, kteří v oblasti primární prevence působí v okrese

zřízeno – místo
9/2023- u metodika prevence Mgr. Radky Šedivé, Mgr. Heleny Otradovcové, ŠPC

VI. Aktivity pro rodiče

A. Informovat rodiče a získat jejich podporu

Plán
▪ Spolupráce se Spolkem rodičů ▪ Schůzky rodičů ▪ V případě potřeby individuální schůzky

B. Informovat rodiče o záměrech a způsobech realizace programu (schůzky rodičů, místní tisk, zápis do studijních průkazů, ...)

Forma
▪ při třídních schůzkách - během školního roku ▪ na 1. schůzce rodičům předat informační materiály + informovat o situaci ve škole ▪ u problémového studenta kontakt konkrétních rodičů i během roku ▪ uskutečněné akce - místní tisk

VII. Spolupráce s ostatními odborníky

(PPP, lékaři, nízkoprahová zařízení, sociálka, OHS, policie městská i státní, okresní protidrogový koordinátor)

Institut (jméno)	Forma spolupráce	Proběhlo
NZDM	Návštěva	
Dr. Kašparová, JUDr. Kašpar	osobní kontakt	
Primární centrum Magdaléna, o.p.s.	osobní kontakt	
PPP Benešov	osobní kontakt	
Policie ČR - Benešov	osobní kontakt	

VIII. Volný čas, státní správa, místní samospráva

A. Spolupráce s orgány státní správy a místní samosprávy a institucemi zabývající se využitím volného času dětí a mládeže

Institut (jméno)
• Na škole bude možno navštěvovat tyto zájmové kroužky. <i>Biologický kroužek (RNDr. Pallová)</i> <i>Jezdecký kroužek (Bc. Šimunová)</i> <i>Volejbal (Ing. Matoušková)</i>
• Na škole je Informační centrum a školní studijní centrum (zde mají studenti k dispozici počítače s připojením na internet, kopírovací stroj, tiskárnu a scanner, knihovnu a studovnu)
• Studenti na Domově mládeže mohou využívat místní tělocvičnu, pro další vyžití žáků je možné využít plavecký bazén a zimní stadion v Benešově

B. DDM, sportovní a zájmové organizace, nadace, obecní úřady všech úrovní, úřady práce, atd.

Institut (jméno)
DM - návštěva Domova důchodců v Benešově - návštěva NZDM Benešov - vycházky - Konopištský park (poznávání vzácných dřevin), procházky po BN a okolí (památky) - beseda o hygieně a kosmetice - příprava výzdoby k různým svátkům v roce (Vánoce, Velikonoce) - vytváření dekorativní výzdoby - sportovní aktivity – fotbal, floorbal, squash, volejbal, aerobik ...

IX. Propagace

A. Místní a regionální tisk, TV, školní časopis, rozhlas

Téma
http://www.zemsbn.cz/ Informační brožura o škole Vývěska školy v centru města Články z akcí: Benešovský deník

X. Evidence a efektivita

V ŠPC jsou vedeny informace o akcích během školního roku. Osobní problémy žáků, které se netýkají drog, či jiných sledovaných problémů jsou řešeny pouze ústním pohovorem se členy ŠPC. Vyhodnocení dotazníků je vedeno u speciálního pedagoga, který předává vyhodnocení ředitelce školy a třídním učitelům. Přestupky studentů proti školnímu řádu jsou řešeny na výchovné komisi (viz výše) + třídní učitel, žák a rodiče (je-li žák nezletilý). Z této komise je vždy zápis. Ke všem akcím zjišťujeme od žáků zpětnou vazbu. Získané ohlasy jsou pro nás důležité do budoucna. Dále pro lepší adaptaci studentů připravujeme týdenní adaptační kurz mimo prostory školy.

6. ZDROJE PREVENTIVNÍHO A KRIZOVÉHO PLÁNU

- Školský zákon č. 561/2004 Sb. o předškolním, školním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání
- „Tabákový zákon“ Zákon o ochraně zdraví před škodlivými účinky návykových látek č. 65/2017 Sb., o ochraně zdraví před škodlivými účinky návykových látek
- Metodický pokyn k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních zřizovaných Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy. Č. j. 37014/2005-25
- Metodický pokyn MŠMT k řešení šikanování ve školách a školských zařízeních, MŠMT- č. j. 22294/2013-1
- Metodické doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních, MŠMT č. j. 21291/2010-28
- Metodický pokyn ministryně školství, mládeže a tělovýchovy k prevenci a řešení šikany ve školách a školských zařízeních č. j. 21149/2016
- Pokyn MŠMT č. j. 14423/99-22 k výchově proti projevům rasismu
- Zákon 109/2002 Sb. o výkonu ústavní výchovy nebo ochranné výchovy ve školských zařízeních a o preventivně výchovné péči ve školských zařízeních a o změně dalších zákonů
- Národní strategie primární prevence rizikového chování dětí na období 2013-2018
- Dodržování pravidel prevence vzniku problémových situací týkajících se žáků s PAS ve školách a školských zařízeních, MŠMT č. j. 5217/2017-1
- Školský zákon č. 563/2004 Sb. o pedagogických pracovnících
- Zákon 562/2004 Sb. ze dne 24. září 2004, kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím školského zákona (Změna: 264/2006 Sb., 428/2012 Sb., 332/2014 Sb.)
- Vyhláška č. 197/2016 Sb., kterou se mění vyhláška č. 72/2005 Sb., o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních, ve znění pozdějších předpisů, a některé další vyhlášky
- Stručný návod na zabezpečení procesů souvisejících s GDPR
- Pomůcka k nově zakotveným právům a povinnostem pedagogických pracovníků a k povinnému vyloučení žáka nebo studenta k 1. 9. 2017
- „Pravidla pro rodiče a děti k bezpečnějšímu užívání internetu“ Č.j.: 11 691/2004-24
- Metodický pokyn k jednotnému postupu při uvolňování a omlouvání žáků z vyučování, prevenci a postihu záškoláctví 10 194/2002-14
- Zákon č. 359/1999 Sb. Zákon o sociálně-právní ochraně dětí

Příloha PP č. 1: Program proti šikanování

Úkolem programu je co nejdříve detekovat a účinně léčit případnou šikanu. Pro případ řešení výskytu šikany na naší škole je sestaven „**Krizový plán proti šikanování**“.

Metodika **první pomoci** pedagogů při šikaně zahrnuje 4 kroky:

I. Diagnostiku šikany

II. Vyšetřování

III. Nápravu

IV. Léčbu

Metody vyšetřování, nápravy a léčby jsou voleny dle závažnosti šikanování. Škola řeší šikanu podle předem zvolených postupů buď vlastními silami, nebo spolupracuje s dalšími institucemi. Rozlišujeme dva stupně závažnosti – počáteční a pokročilý, které se odlišují charakteristickými rysy chování, spoluprací, vztahy a celkovou atmosférou ve skupině.

Pro případ výskytu šikany je na škole ustanovena **skupina osob zodpovědná za její řešení**, kterou tvoří školní metodička prevence (ŠMP), výchovný poradce (VP) a třídní učitel. V případě složitějšího řešení se škola obrací na okresní metodičku prevence.

A. Strategie první pomoci při počáteční šikaně se standardní formou (první až třetí stupeň vývojové destrukce, kdy normy, hodnoty a postoje vůči šikanování ve skupině nejsou přijaty většinou)

Vyšetřování: probíhá vlastními silami školy:

1. Rozhovor s těmi, kteří na šikanování upozornili a s oběťmi.
2. Nalezení vhodných svědků.
3. Individuální, případně konfrontační rozhovory se svědky (NIKDY konfrontace obětí a agresorů).
4. Zajištění ochrany obětem.
5. Rozhovor s agresory, případně konfrontace mezi nimi.

Náprava: je realizována buď, anebo:

a) **metodou usmíření** – sleduje se vnitřní proměna vztahů mezi oběťmi a agresory k lepšímu, potrestání se nekoná, použití této metody je ale omezené, lze ji užít pouze u počátečních stadií a dětí mladšího školního věku

b) **metodou vnějšího nátlaku** – záměrem je přinutit trestem a strachem viníky k zastavení agresivního chování a k dodržování oficiálních norem

Postup zahrnuje 3 kroky:

- individuální nebo komisionální pohovor s aktéry (agresory, popřípadě s jejich rodiči)
- oznámení o potrestání agresorů před celou třídou. Šikana je posuzována ze strany šikanujícího jako závažné porušení školního řádu a budou z něho vyvozeny přísné sankce. Podle závažnosti porušení bude žákovi uděleno výchovné nebo kázeňské opatření (viz Hlava školního řádu). Cílem je přesvědčit žáky, že škola dokáže zajistit ochranu slabých před silnými.
- ochrana oběti (např. stanovení ochránců oběti, poradit, jak se chovat v případě opakování šikany, pomoc najít spojence – kamaráda, zpřísnění dozorů, aby se zabránilo další šikaně).

Léčba:

např. pomocí ZIPu (základní intervenční program) – systematická práce třídního učitele, popřípadě ŠMP a VP (průvodci programu) se školní skupinou. Cílem je zastavení sebestrukce a nastartování sebe ozdravného procesu skupiny a vnitřní proměny vztahů ve třídě a posílení imunity proti případnému opakování šikanování).

Pracuje se s agresorem (jeho náhled na vlastní chování, motivy, rodinné prostředí). Zabránění pokračování jednání agresora – snaha o nápravu jeho chování, není-li vstřícný, pak uzavření písemné dohody – co nebude (bude) agresor dělat a stanoví se, co se stane, když dohodu poruší. V případě potřeby se mu zprostředkuje péče pedagogicko-psychologické poradny, střediska výchovné péče nebo jiných odborníků – klinických psychologů atd.

Pomoc vytvoření třídní charty pravidel chování.

B. Strategie při pokročilé šikaně s neobvyklou formou – brutální a nestandardní – např. výbuch skupinového násilí vůči oběti, tzv. třídního lynčování (čtvrtý a pátý stupeň šikanování, kdy normy, hodnoty a postoje vůči šikanování byly přijaty většinou či dokonce všemi členy skupiny)

Škola spolupracuje s dalšími institucemi a orgány, a to zejména s PPP, SVP, OSPOD, Policií ČR.

Vyšetřování zahrnuje následující kroky:

1. Překonání šoku pedagogického pracovníka a bezprostřední záchrana oběti.
2. Domluva pedagogických pracovníků na spolupráci a postupu vyšetřování.
3. Zabránění domluvě agresorů na křivé výpovědi.
4. Pokračující pomoc a podpora oběti.
5. Nahlášení policii.
6. Vlastní vyšetřování.

V případě negativních dopadů šikanování na oběť je nutné jí zprostředkovat péči PPP, SVP, speciálně pedagogického centra nebo dalších odborníků – klinických psychologů, psychoterapeutů nebo psychiatrů.

Náprava a léčba jsou složité, realizují se na základě rady odborníků – především psychologů z PPP.

Je třeba zdůraznit významnou úlohu **spolupráce školy s rodiči obětí**.

Metodický pokyn ministryně školství, mládeže a tělovýchovy k prevenci a řešení šikany ve školách a školských zařízení 2016

Příloha PP č. 2: Pravidla prevence vzniku problémových situací týkajících se žáků s PAS

Poruchy autistického spektra (dále jen „PAS“) jsou skupinou poruch, které se diagnostikují na základě projevů chování. Jsou označovány jako vývojové poruchy, mezi které jsou řazeny mj. dětský autismus, atypický autismus, Rettův syndrom, Aspergerův syndrom aj. Základní diagnostická triáda PAS zahrnuje různou míru narušení v těchto oblastech: sociální interakce a sociálního chování, verbální i neverbální komunikace, v oblasti představitosti a hry, omezených vzorců chování, zájmů nebo aktivit.

PAS jsou celoživotní, některé projevy s věkem mizí, jiné se zase mohou objevit. Děti, žáci a studenti s PAS považujeme ve školské praxi za žáky s různou mírou speciálních vzdělávacích potřeb. Chování a jednání žáků s PAS ovlivňuje především odlišné vnímání, porozumění a sociální komunikaci. Chování a projevy jsou u každého žáka s PAS značně různorodé. Krizové situace zahrnují zejména rizikové chování vyvolané situací, která nastane z důvodu nepochopení současné potřeby žáka, kterým může být nepohodlí, změny aktuálního zdravotního stavu, či jiných faktorů, které ovlivňují jeho aktuální naladění. Reakcí žáka na takové nepochopení je řešení situace neadekvátním způsobem, neadekvátními verbálními projevy, vzdorovitým chováním, stereotypním chováním, agresí vůči ostatním spolužákům či dospělým, sebepoškozováním, výbušným chováním, vulgárním vyjadřováním apod. Pro předcházení krizovým situacím spojeným s rizikovým chováním žáků s PAS je nutné dodržovat tato pravidla:

- pravidlo přesnosti, jasnosti instrukcí a zajištění předvídatelnosti
- pravidlo jasné a konkrétní motivace
- pravidlo vyšší míry tolerance
- pravidlo důslednosti v přístupu
- vyšší míra vizuální podpory
- nadstandardní řešení obtíží s pozorností
- vyšší míra vysvětlování sociálně komunikačních pravidel a situací, vyšší míra pomoci v některých situacích, které vyžadují praktický úsudek
- možnost odpočinku, relaxace

Pro případ výjimečných situací vytvoří škola krizový plán individuálně pro žáka, kterému krizová situace hrozí z důvodu přidružených zdravotních komplikací, včetně žáků s PAS. Krizový plán bude obsahovat popis konkrétních kroků při vzniku nevhodného chování, problémového chování či problémové situace, vymezení kompetencí a odpovědnosti jednotlivých zaměstnanců, včetně přesného stanovení podmínek kdy a za jakých okolností škola žádá o pomoc jiné odborníky.

Návrh struktury a obsahu krizového plánu pro případ předcházení vzniku problémových situací u žáků s PAS ve školách či školských zařízeních, doporučený MŠMT: http://www.msmt.cz/file/40397_1_14

Příloha PP č. 3: Systém organizace a řízení primární prevence rizikového chování u žáků (kompetence)

Ředitel školy a školského zařízení

Je přímo zodpovědný za prevenci a za řešení zjištěných projevů rizikových forem chování. Vytváří podmínky pro předcházení rozvoje rizikového chování zejména:

- a) zabezpečením poskytování poradenských služeb ve škole se zaměřením na primární prevenci rizikového chování, koordinací tvorby, kontrolou realizace a pravidelným vyhodnocováním Minimálního preventivního programu školy,
- b) zapracováním do školního řádu a vnitřního řádu řešením aktuálních problémů souvisejících s výskytem rizikového chování ve škole,
- c) jmenováním školního metodika prevence, pedagogického pracovníka, který má pro výkon této činnosti odborné předpoklady, kvalifikaci, případně mu zajistí podmínky ke studiu k nezbytnému výkonu specializovaných činností v oblasti prevence rizikového chování,
- d) pro systematické další vzdělávání školního metodika v oblasti specifické primární prevence a pro činnost školního metodika s žáky a zákonnými zástupci nezletilých žáků ve škole,
- e) podporou týmové spolupráce školního metodika, výchovného poradce, školního psychologa/školního speciálního pedagoga, třídních učitelů a dalších pedagogických pracovníků školy při přípravě, realizaci a vyhodnocování Preventivního programu,
- f) spoluprací s metodikem prevence v PPP a s krajským školským koordinátorem prevence,
- g) podporou aktivit příslušného obecního úřadu zaměřených na rozvoj zdravého životního stylu
- h) monitorováním a vyhodnocováním realizace Preventivního programu a realizace dalších opatření, ve školním řádu a vnitřním řádu musí být popsána kontrolní a sankční opatření v oblasti rizikového chování ve škole.

Školní metodik prevence

Standardní činnosti školního metodika prevence jsou vymezeny příslušným právním předpisem.

a) Metodické a koordinační činnosti

- 1) Koordinace tvorby a kontrola realizace preventivního programu školy.
- 2) Koordinace a participace na realizaci aktivit školy zaměřených na prevenci záškoláctví, závislosti, násilí, vandalismu, sexuálního zneužívání, zneužívání sektami, prekriminálního a kriminálního chování, rizikových projevů sebepoškozování a dalších sociálně patologických jevů.

- 3) Metodické vedení činnosti pedagogických pracovníků školy v oblasti prevence sociálně patologických jevů (vyhledávání problémových projevů chování, preventivní práce s třídními kolektivy apod.).
- 4) Koordinace vzdělávání pedagogických pracovníků školy v oblasti prevence sociálně patologických jevů.
- 5) Koordinace přípravy a realizace aktivit zaměřených na zapojování multikulturních prvků do vzdělávacího procesu a na integraci žáků/cizinců; prioritou v rámci tohoto procesu je prevence rasizmu, xenofobie a dalších jevů, které souvisí s otázkou přijímání kulturní a etnické odlišnosti.
- 6) Koordinace spolupráce školy s orgány státní správy a samosprávy, které mají v kompetenci problematiku prevence sociálně patologických jevů, s metodikem preventivních aktivit v poradně a s odbornými pracovišti (poradenskými, terapeutickými, preventivními, krizovými, a dalšími zařízeními a institucemi), které působí v oblasti prevence sociálně patologických jevů.
- 7) Kontaktování odpovídajícího odborného pracoviště a participace na intervenci a následné péči v případě akutního výskytu sociálně patologických jevů.
- 8) Shromažďování odborných zpráv a informací o žácích v poradenské péči specializovaných poradenských zařízení v rámci prevence sociálně patologických jevů v souladu s předpisy o ochraně osobních údajů.
- 9) Vedení písemných záznamů umožňujících doložit rozsah a obsah činnosti školního metodika prevence, navržená a realizovaná opatření.

b) Informační činnosti

- 1) Zajišťování a předávání odborných informací o problematice sociálně patologických jevů, o nabídkách programů a projektů, o metodách a formách specifické primární prevence pedagogickým pracovníkům školy.
- 2) Prezentace výsledků preventivní práce školy, získávání nových odborných informací a zkušeností.
- 3) Vedení a průběžné aktualizování databáze spolupracovníků školy pro oblast prevence sociálně patologických jevů (orgány státní správy a samosprávy, střediska výchovné péče, poradny, zdravotnická zařízení, Policie ČR, orgány sociální péče, nestátní organizace působící v oblasti prevence, centra krizové intervence a další zařízení, instituce i jednotliví odborníci).

c) Poradenské činnosti

- 1) Vyhledávání a orientační šetření žáků s rizikem či projevy sociálně patologického chování; poskytování poradenských služeb těmto žákům a jejich zákonným zástupcům, případně zajišťování péče odpovídajícího odborného pracoviště (ve spolupráci s třídními učiteli).

- 2) Spolupráce s třídními učiteli při zachycování varovných signálů spojených s možností rozvoje sociálně patologických jevů u jednotlivých žáků a tříd a participace na sledování úrovně rizikových faktorů, které jsou významné pro rozvoj sociálně patologických jevů ve škole.
- 3) Příprava podmínek pro integraci žáků se specifickými poruchami chování ve škole a koordinace poskytování poradenských a preventivních služeb těmto žákům školou a specializovanými školskými zařízeními.

Třídní učitel (ve vztahu k primární prevenci):

- a) spolupracuje se školním metodikem prevence při zachycování varovných signálů, podílí se na realizaci Preventivního programu a na pedagogické diagnostice vztahů ve třídě,
- b) motivuje k vytvoření vnitřních pravidel třídy, která jsou v souladu se školním řádem, a dbá na jejich důsledné dodržování (vytváření otevřené bezpečné atmosféry a pozitivního sociálního klimatu ve třídě); podporuje rozvoj pozitivních sociálních interakcí mezi žáky třídy,
- c) zprostředkovává komunikaci s ostatními členy pedagogického sboru a je garantem spolupráce školy se zákonnými zástupci nezletilých žáků třídy,
- d) získává a udržuje si přehled o osobnostních zvláštностech žáků třídy a o jejich rodinném zázemí.

Více na:

<http://www.msmt.cz/vzdelavani/socialni-programy/metodicke-dokumenty-doporuceni-a-pokyny>

Metodické doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních

Příloha PP č. 4: Krizový plán školy 2023 /2024

Obsah:

A. Krizové situace

1. Užívání tabákových výrobků
2. Nález a požití alkoholu
3. Jiné omamné a psychotropní látky
4. Krádeže, vandalismus
5. Šikana
6. Kyberšikana
7. Šikana učitele
8. Nošení zbraní a předmětů ohrožujících zdraví
9. Útok (na učitele)
10. Asistence u rvačky
11. Záškoláctví

B. Výchovná opatření

A. Krizové situace

1. Užívání tabákových výrobků

Ve všech vnitřních i vnějších prostorách školy je zakázáno kouřit.

1. V případě, kdy je žák přistižen při konzumaci tabákových výrobků v prostorách školy nebo v době školního vyučování, či v rámci akcí pořádaných školou, je primárně nutné mu v další konzumaci zabránit.
2. Tabákový výrobek je třeba žákovi odebrat a zajistit, aby nemohl v konzumaci pokračovat.
3. Pedagogický pracovník dále postupuje dle školního řádu školy – o události sepíše stručný záznam s vyjádřením žáka (odkud, od koho má tabákový výrobek).
4. Je informován ŠMP (ten založí záznam do své agendy).
5. Třídní učitel nebo ŠMP informuje zákonného zástupce žáka a vedení školy.
6. V závažných případech (zejména s ohledem na věk nebo chování dítěte) a jestliže se jednání opakuje, vyrozumí škola OSPOD.
7. Z konzumace tabákových výrobků je ve škole potřeba vyvodit sankce dle platného školního řádu.

2. Nález a požití alkoholu

1. Pokud je žák přistižen při konzumaci alkoholu v prostorách školy nebo v době školního vyučování, či v rámci akcí školou pořádaných je okamžitě nutné mu v další konzumaci zabránit.
 2. Alkohol je třeba žákovi odebrat a zajistit, aby nemohl v konzumaci pokračovat.
 3. Podle závažnosti momentálního stavu žáka posoudí pedagogický pracovník, jestli mu nehrozí nějaké nebezpečí.
 4. V případě, kdy je žák pod vlivem alkoholu do té míry, že je ohrožen na zdraví a životě, zajistí škola nezbytnou pomoc a péči a zavolá lékařskou službu první pomoci.
 5. Pedagogický pracovník informuje zákonného zástupce žáka.
 6. Pokud žák není schopen pokračovat ve vyučování, vyrozumí škola zákonného zástupce a vyzve jej, aby si žáka vyzvedl, protože není zdravotně způsobilý k pobytu ve škole.
 7. Jestliže je zákonný zástupce nedostupný, vyrozumí škola OSPOD a vyčká jeho pokynů.
 8. Třídní učitel nebo ŠMP sepíše stručný záznam s vyjádřením žáka (odkud, od koho má alkohol), toto založí ŠMP do své agendy a informuje vedení školy.
 9. Jestliže se situace opakuje, splní škola oznamovací povinnost k OSPOD.
 10. V případě žákova zájmu nebo zájmu jeho zákonných zástupců, poskytne škola potřebné informace o možnostech odborné pomoci při řešení takové situace.
 11. Z konzumace alkoholu ve škole je třeba vyvodit sankce dle platného školního řádu. Za nebezpečné a protiprávní jednání je rovněž považováno navádění jiných žáků k užívání alkoholických nápojů.
- Stejný postup platí i v případě, kdy pedagogický pracovník zjistí, že žák přišel do školy pod vlivem alkoholu a kdy nelze prokázat, že se žák intoxikoval ve škole.

Nález alkoholu ve škole:

A. Pokud pracovník školy nalezne v prostorách školy **alkohol**, postupuje takto:

1. Tekutinu nepodrobuje žádnému testu ke zjištění jeho chemické struktury
2. O nález okamžitě uvědomí vedení školy.
3. Nalezenou tekutinu uloží u vedení školy pro případ usvědčujícího důkazu.
4. Je zaznamenám stručný záznam o události.

B. Pokud pracovník školy zadrží **alkohol u některého žáka**, postupuje takto:

1. Zabavenou tekutinu nepodrobuje žádnému testu ke zjištění její chemické struktury.
2. O nález okamžitě uvědomí vedení školy.
3. Je sepsán stručný záznam s vyjádřením žáka, u kterého byl alkohol nalezen (datum, místo, čas nálezu a jméno žáka). Zápis podepíše i žák, u kterého byl alkohol nalezen (nebo ten, který jej

odevzdal). V případě, že podepsat odmítá, uvede pracovník tuto skutečnost do zápisu. Zápisu a rozhovoru se žákem je přítomen VP, ŘŠ nebo ŠMP.

4. Je informován ZZ žák, v případě opakovaného nálezu u téhož žák, i OSPOD.

5. V případě podezření, že alkohol obsahuje i jiné příměsi a byl nalezen u žák, který se jím intoxikoval, předají zajištěnou tekutinu přivolanému lékaři.

3. Jiné omamné a psychotropní látky

Zakázána je výroba, distribuce, přechovávání, šíření i propagace OPL, a to bez ohledu na věk žák a prostředí, ve kterém by k tomu docházelo. Zakázáno je rovněž navádění k užívání těchto látek. Škola stanovuje zákaz užívání OPL a jejich distribuci a přechovávání. Současně stanovuje zákaz vstupu do školy pod jejich vlivem. Dále stanovuje sankce za porušení zákazu ve školním řádu. Porušení bude vždy projednáváno na pedagogické radě za účelem hodnocení klasifikace chování žák. Ten, kdo se hodnověrným způsobem dozví, že jiný připravuje nebo páchá trestný čin nedovolené výroby a držení omamných a psychotropních látek a jedů podle §187 a §188 a spáchání nebo dokončení takového trestního činu nepřekazí, se sám vystavuje trestnímu stíhání. Překazit takový čin lze tím, že ho včas oznámí orgánům Policie ČR nebo státnímu zástupci.

Konzumace OPL ve škole:

1. V případě, kdy je žák přistižen při konzumaci OPL v prostorách školy nebo v době školního vyučování, či v rámci akcí školou pořádaných, je primárně nutné mu v další konzumaci zabránit.
2. Návykovou látku je třeba žákovi odebrat a zajistit, aby nemohl v konzumaci pokračovat.
3. Podle závažnosti momentálního stavu žák pedagogický pracovník posoudí, jestli mu nehrozí nějaké nebezpečí.
4. V případě, kdy je žák pod vlivem OPL do té míry, že je ohrožen na zdraví a životě, zajistí škola nezbytnou pomoc a péči a volá lékařskou službu první pomoci.
5. Jestliže akutní nebezpečí nehrozí, vyrozumí pedagogický pracovník vedení školy.
6. Škola informuje zákonného zástupce žák.
7. V případě, že žák není schopen pokračovat ve vyučování, vyrozumí škola ihned zákonného zástupce a vyzve jej, aby si žák vyzvedl, protože není zdravotně způsobilý k pobytu ve škole.
8. Jestliže není zákonný zástupce dostupný, vyrozumí škola OSPOD a vyčká jeho pokynů. Škola může od OSPODu vyžadovat pomoc.
9. Škola splní oznamovací povinnost k OSPODu. Oznamovacím místem je příslušný odbor obce s rozšířenou působností podle místa bydliště dítěte.

10. V případě žákova zájmu nebo zájmu jeho zákonných zástupců, poskytne škola informace o možnostech odborné pomoci při řešení takové situace.

11. Z konzumace OPL ve škole je třeba vyvodit sankce dle platného školního řádu. Je nutné rozlišovat distributora od uživatele. Uživatel je nebezpečný pouze sobě, distributor všem. Distribuce je trestným činem, užívání OPL je porušením školního řádu.

12. Navádění jiných žáků k užívání návykových látek je považováno rovněž za nebezpečné a protiprávní jednání.

Distribuce OPL ve škole:

Distribuce OPL je v ČR považována za protiprávní jednání. Je proto zakázána a může být kvalifikována jako trestný čin. Množství, které žák distribuuje, není nijak rozhodující.

Přechovávání OPL je vždy protiprávním jednáním. Množství, které u sebe žák v danou chvíli má, je rozhodující pro to, aby toto protiprávní jednání bylo blíže specifikováno buďto jako přestupek nebo v případě množství většího než malého jako trestný čin, ale toto množství nemusí mít žádný vliv na kázeňský postih, který je stanoven školním řádem.

Nález OPL ve škole:

A. V případě, kdy pracovníci školy **naleznou v prostorách školy** látku, kterou považují za omamnou nebo psychotropní, postupují takto:

1. Látku nepodrobují žádnému testu ke zjištění její chemické struktury.
2. Okamžitě informují vedení školy.
3. Za přítomnosti dalšího pracovníka školy vloží látku do obálky, napíše datum, čas, místo nálezu a obálku přelepí. Přelep opatří razítkem školy a svým podpisem a uschovají ji do školního trezoru.
4. Vedení školy vyrozumí Policii ČR, která provede identifikaci a zajištění podezřelé látky.

B. V případě, kdy pracovníci školy zadrží **u některého žáka** látku, kterou považují za omamnou nebo psychotropní, postupují takto:

1. Látku nepodrobují žádnému testu ke zjištění její chemické struktury.
2. Okamžitě informují vedení školy.
3. O nálezu sepiší stručný záznam s vyjádřením žáka, u kterého byla látka nalezena (datum, místo, čas nálezu a jméno žáka). Zápis podepíše i žák, u kterého byla látka nalezena, nebo který látku odevzdal. V případě, že podepsat odmítá, uvede pracovník tuto skutečnost do zápisu. Zápisu a rozhovoru se žákem je přítomen ŘŠ, jeho zástupce, popřípadě ŠMP.
4. O nálezu látky je informována Policie ČR, která provede identifikaci a zajištění podezřelé látky.

5. Škola informuje zákonného zástupce žáka.

6. V případě, že je látka nalezena u žáka, který se jí intoxikoval, předá škola látku zajištěnou výše uvedeným způsobem přivolanému lékaři (možnost usnadnění léčby, neboť u řady jedů jsou známy protijedy). Další postup nutný k identifikaci látky pak zajistí Policie ČR.

C. V případě, kdy pracovníci školy **mají podezření**, že některý z žáků má nějakou OPL u sebe postupují takto:

1. Jedná se o podezření ze spáchání trestného činu nebo přestupku, a proto řešení této situace spadá do kompetence Policie ČR.

2. Pracovník školy, který má toto podezření okamžitě informuje ředitelku školy, popřípadě jejího zástupce. Pokud nejsou přítomni, informuje ŠMP.

3. Vedení školy informuje Policii ČR, zkonstruuje s ní další postup.

4. Škola informuje zákonného zástupce žáka.

5. Žák je izolován od ostatních do příjezdu Policie ČR, je nutné ho mít neustále pod dohledem. U žáka se za žádných okolností neprovádí osobní prohlídka, ani prohlídka jeho věcí.

6. Po příjezdu Policie ČR se postupuje škola dle jejich instrukcí.

4. Krádeže, vandalismus

Krádeže a ničení majetku školy jsou nejčastějšími formami protiprávního jednání, se kterými se setkáváme ve školním prostředí.

Postup při nahlášení krádeže žákem:

1. Pořídit záznam na základě výpovědi poškozeného.

2. Věc ohlásit na Policii ČR nebo poučit zákonného zástupce poškozeného žáka, že má tuto možnost.

3. V případě, že je znám pachatel, je třeba nahlásit věc na OSPOD (je-li pachatel mladší 18 let) a současně předat věc orgánům činným v trestním řízení.

Postup při vzniku škody (vandalismus):

Každý je zodpovědný za škody, které svým jednáním způsobil, a proto po něm bude škola požadovat náhradu, jestliže škodu způsobil úmyslně nebo z nedbalosti.

1. Vznikne-li škoda na školním majetku, je třeba o celé záležitosti vyhotovit záznam a pokusit se odhalit viníka.

2. O vzniklé škodě je informován ŘŠ.

3. V případě, že škola viníka zná, může na něm (respektive jeho zákonném zástupci) vymáhat náhradu škody.

4. V případě, že nedojde mezi zákonnými zástupci nezletilého dítěte a školou k dohodě o náhradu školy, může škola náhradu vymáhat soudní cestou.

5. Šikana viz příloha PP č.1

6. Kyberšikana

Kyberšikanu definujeme jako zneužití informačních komunikačních technologií, zejména pak mobilních telefonů a internetu, k takovým činnostem, které mají někoho záměrně ohrožit, ublížit mu. Podobně jako u šikany tváří v tvář se jedná o úmyslné chování, kdy je oběť napadána útočníkem nebo útočníky.

Povaha a provedení útoků pak určují její závažnost. Postup:

1. při zjištění kyberšikany je informován ŘŠ a ŠMP
2. zajistí se ochrana oběti
3. zajistí se dostupné důkazy
4. vyšetření vzniklé situace, v případě potřeby zajistit pomoc a podporu externího pracovníka (Policie ČR, Městská policie, KMP aj.)
5. informování rodičů oběti i agresora
6. potrestání viníků dle platného školního řádu
7. práce s třídním kolektivem, prevence další budoucí kyberšikany

7. Šikana učitele

a. Šikana ze strany žáků:

1. Pedagog v pozici oběti šikany, či pedagog, který je takovéto situace svědkem vyhledá okamžitě pomoc. Obrací se na ŘŠ, ŠMP, VP nebo na jiného pedagogického pracovníka.
2. O vzniklé situaci je informován ŘŠ.
3. Pokud se jedná o situaci ohrožující zdraví, či bezpečí pracovníka, ŘŠ přivolá Policii ČR, zajistí pomoc externího specialisty.
4. Školní preventivní tým zajistí další šetření
 - rozhovor s obětí
 - rozhovor se svědky
 - rozhovor s agresorem / či skupinou agresorů – je zajištěno, že se nemohou domlouvat na společné výpovědi, **nikdy nedochází ke konfrontaci**

- z rozhovoru se provádí zápis
- pokud není ŘŠ vyšetřování přítomen, je o výsledcích okamžitě informován.
- 5. ŘŠ informuje ZZ agresorů o vzniklé situaci a pozve je do školy k pohovoru s výchovnou komisí
- 6. Výchovná komise projedná se zákonnými zástupci žáka další postup
- 7. Provede se zápis z jednání VK – podepíší jej všichni přítomní.
- 8. ŘŠ udělí agresorovi/agresorům výchovné opatření v souladu se školním řádem.
- 9. ŘŠ informuje Policii ČR či OSPOD, pokud došlo k závažnějšímu případu šikanování.
- 10. ŠMP a třídní učitel zajistí následnou práci s třídním kolektivem.
- 11. ŘŠ nabídne pedagogovi odbornou pomoc a podporu.

b. Šikana učitele ze strany vedení (nejčastěji jako *bossing*), **kolegů** (nejčastěji jako *mobbing*), **podřízených kolegů** (nejčastěji jako *staffing*), nebo šikana **ze strany zákonných zástupců** postrádá aspekt rizikového chování žáků. Tyto formy šikany patří do pracovněprávní problematiky a postupy řešení vymezuje zákoník práce, případně trestní zákoník či občanský zákoník.

8. Nošení zbraní a předmětů ohrožujících zdraví

Je zakázáno nosit do školy a používat věci nebezpečné pro zdraví a život svůj a ostatních osob (obušky, hvězdice, tyče, struny, střelné zbraně, výbušniny, třaskaviny, petardy, zápalky a zapalovače, pornografický materiál, chemikálie...)

Postup v případě zjištění vnesení nebezpečných předmětů žákem do objektu školy:

- Informovat ŘŠ/VP/ŠMP
- Zajistit nebezpečnou věc
- Okamžitě informovat zákonné zástupce žáka a vyzvat ho ke školní návštěvě, kde mu bude věc předána

9. Útok na učitele

Doporučený postup:

- nedohadovat se, snížit hlas do klidnější polohy, mluvit spisovně, jasně a snažit se hovor ukončit nějak neutrálně. „Nechme to být, možná jsem to přesně nepochopil.“ „Dobře, máme toho asi dneska všichni dost...“ „Jestli jsem tě naštvál, tak promiň.“
- uklidnit agresora (nezáleží na tom, kdo je v právu), podpora zbytku třídy, udržet třídu na své straně

10. Asistence u rvačky

Doporučený postup:

- zasahovat rozumně až ve chvíli, kdy se účastníci trochu unaví
- moc se do toho neplést, hádky a pokřiky patří k věci.
- Omezte se na stručné vysvětlení, že problémy se dají řešit i jinak.
- Soustřeďte se hlavně na případná zranění a jejich ošetření.
- O události proveďte zápis.

11. Záškoláctví

Školní docházku žáků eviduje třídní učitel.

Nepřítomnost žáka ve škole omlouvá zákonný zástupce žáka.

Doba a způsob uvolňování žáka ze školního vyučování je stanovena školním řádem.

Neomluvené nepřítomnosti žáka informuje třídní učitel vedení školy.

Škola informuje zákonné zástupce o zjištěném záškoláctví.

Podle počtu neomluvených hodin jsou uděleny sankce podle Školního řádu.

B. Výchovná opatření

Pro potrestání aktérů/agresorů lze užít následující výchovná opatření:

- napomenutí a důtka TU, důtka ŘŠ
- podmíněné vyloučení a vyloučení ze studia
- převedení do jiné třídy

V mimořádných situacích je možnost užít i jiná opatření:

- ředitel školy doporučí rodičům či ZZ dobrovolné umístění dítěte do pobytového oddělení SVP, případně doporučí realizovat dobrovolný diagnostický pobyt žáka v místě příslušném diagnostickém ústavu,
- ředitel školy podá návrh orgánu sociálně právní ochrany dětí k zahájení práce s rodinou, případně k zahájení řízení o nařízení předběžného opatření či ústavní výchovy.

Příloha PP č. 5: Seznam použitých zkratk

PP preventivní program

ŠMP školní metodik prevence

VP výchovná poradkyně

ŠPC školní poradenské centrum (školní poradenské pracoviště)

ŠPZ školní poradenské zařízení

ŠVP školní vzdělávací program

PPP pedagogicko-psychologická poradna

PPP – poruchy příjmu potravy

(P)SPJ (prevence) sociálně patologických jevů, nově Prevence rizikového chování

PRCh Prevence rizikového chování

NL návykové látky

DofE – program „Cena Vévody z Edinburghu“

DOD den otevřených dveří

ZZ – zákonný zástupce.

Mgr. Radka Šedivá

Mgr. Helena Otradovcová

Školní metodici prevence

Schválila: PaedDr. Bc. Ivana Dobešová

Ředitelka školy